

Zemědělci škemrají a tyran se směje

17.5.2022 - Jan Doležal | Agrární komora ČR

Když pěstujeme řepku nebo pšenici, za kterou nám někdo jiný slušně zaplatí, začne nás tyran urážet a dělat si z nás legraci. Kamarádi poradí, že máme odejít a udělat za vším tlustou čáru. To nebude lehké. Přes velké řetězce se u nás prodává 75 procent potravin. V letácích se často chlubí, že výhradně českých. Když ale nejsme po vůli, seženou si to, co potřebují, jinde. Jak z toho ven?

Máme v podstatě tři možnosti. Promítnout zvýšené náklady do realizační ceny, což i vzhledem k obchodní politice maloobchodu jde stěží a pomalu. Navíc to nakonec zaplatí zákazník, na kterého se momentálně valí jedna pohroma za druhou. Tady ani deštník nepomůže.

Zadruhé můžeme škemrat, tedy jít s prosíkem za Evropskou unií, případně národní vládou s žádostí o kompenzace těchto nákladů, což nám umožní udržet nízkou cenu a nepropadnout se do ztráty.

A nakonec třetí možnost. Přestat si dělat naděje, že se situace zlepší, a s odpovědností k vlastní rodině v případě rodinných farem nebo k akcionářům či podílníkům v případě právnických osob s touto ztrátovou činností skončit.

To se stalo v chovu prasat. Podle nedávno zveřejněné statistiky klesl meziročně počet prasníc o téměř 10 procent na aktuálních 81 tisíc. Počet prasat se pohybuje kolem 1,4 milionu, což je historicky nejnižší hodnota za posledních sto let. Zároveň tu máme výpadek produkce ve Španělsku, které bylo závislé na dovozu krmného obilí z Ukrajiny. Výsledkem je vepřová panenka nebo bůček s cenovkou třikrát vyšší, než na co byl spotřebitel doposud zvyklý. Pádnější argument pro posilování vlastní potravinové bezpečnosti těžko pohledat.

A propos – jestli Česká republika byla v roce 2020 v žebříčku potravinové bezpečnosti pátá, v roce 2021 jsme obsadili až čtrnáctou příčku. Největší propad jsme zaznamenali v hodnocení „affordability“, tedy cenové dostupnosti potravin. Jak to bude letos? To už nebude na deštník, ale na pořádný slunečník. Ten se stejně v letošním suchu bude hodit víc.

<https://www.akcr.cz/txt/mf-dnes-zemedelci-skemraji-a-tyran-se-smeje>